

ladet den staae som overflødig, men har albrig vedkjendt sig Følgerne. Naar man har Erfaringen for sig fra de senere Aar, troer jeg, at man vil komme til det Resultat, at Følgerne dog maaskee nok maatte kunne bevæge Thinget til at vælge en anden Fremgangsmaade. — Der er for mig tillige en personlig Grund til at gjøre dette her gjældende, idet jeg nemlig ved at deeltage i Udvalgets Arbejder over Statsrevisionens Beretninger for to Aar endnu mere er bleven opmærksom paa, hvormegen Uklarhed og Forskjellighed i Opfattelse der er i disse Forhold, og med hvormegen Usikkerhed Indstillingerne ere fte. Der har om selve det Spørgsmaal, her er paa Bane, i sin Tid været Discussion i Udvalget; der har været forskjellige Tilfælde, hvor man har meent at maatte gaae til Indstilling, og andre, hvor man har meent at maatte undlade det. Det er saa subtile Spørgsmaal, og jeg troer, at det kunde være ønskeligt engang at komme til mere Klarhed og Sikkerhed i hele dette Forhold.

Naar de ærede Medlemmer tage Lovforslaget, ville de see, at Tilføiningen med Hensyn til Udførelsen af selve Loven er aldeles overflødig; hvad enten den staaer der, eller den ikke staaer der, vil Regjeringen have ikke alene en Berettigelse, men ogsaa en Forpligtelse til at gjøre de Udgifter, der følge af Lovens Udførelse; der vil ikke kunne være Tale om noget som helst Ansvar for Regjeringen ved at bestribe disse Udgifter. Det kan altsaa ikke være Lovens eget Indhold, der nødvendiggjør Tilføiningen, men det maa være Hensynet til den finansielle Bevilling, altsaa Hensynet til Grundlovens § 52. I Grundlovens § 52 staaer, at der i ethvert Aar skal forelægges en Finantslov, som indeholder Overslag over Statens Indtægter og Udgifter, og i Slutningen af denne Paragraph siges der, at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven. Det maatte nu, efterat Grundloven var vedtagen og Rigsdagen havde begyndt sin Virksomhed, snart vise sig, og viste sig ogsaa strax, at i streng Fortolkning vilde denne Paragraph ikke saaledes kunne overholdes, men at den vel kunde overholdes paa en Maade, ved i selve Finantsloven at optage en Sum til usforudsæete Udgifter;

derved vilde det være muligt. Rigsdagen har imidlertid strax, saavidt jeg mindes i den allerførste Session, erklæret sig imod at optage en saadan Post i Finantsloven. Derved, at den ikke fandtes, blev det nu, man kan gjerne sige, en Selvfølge, at der til Udgifters Bestridelse i Aarets Løb maatte medgaae forskjellige Summer, som ikke havde Hjemmel i Finantsloven, enten i den videre eller strengere Fortolkning af Grundlovens § 52; der maatte være Udgifter, som henholdt sig til Bevillinger, der vare calculerede; der maatte være Udgifter, som Regjeringen havde fundet sig foranlediget til at gjøre, fordi den ansaae dem for nødvendige, endstjøndt den ikke havde finansiell Hjemmel dertil, og der maatte endelig blive Udgifter, som berørte Love, der i selve den paagjældende Session vare gaaede igjennem Rigsdagen. De første Tilfælde vedrøre ikke Spørgsmaalet her; det er det sidste, hvormed vi have at gjøre, altsaa de Udgifter, som resultere af Loves Vedtagelse i samme Session, hvori Finantsloven er vedtagen. Denne Overskridelse, som jeg troer med Bestemthed at kunne sige er en, som ikke kan forudsæes, kunde maaskee undgaaes derved, at man ved Sessionens Slutning, ved 3die Behandling af Finantsloven, optog alle de Udgifter, der fulgte af Love, som vare behandlede i samme Session. Saavidt jeg veed, er dette skeet eengang; man har holdt Finantsloven noget tilbage og derved opnaaet, at Udgifterne til en Lov, som var vedtagen i Sessionen, paa denne Maade kom ind i Finantsloven. Men det har jo vistnok sine store Ulemper saaledes at tilbageholde Finantsloven til Berigtigelse af alle de Summer, som kunne følge af de i Sessionen vedtagne Love. Naar man ikke vil følge denne Vej, som jeg vistnok heller ikke let troer, at man skal, synes det mig, at den naturlige og simple Gang vil være, at man lader Sagerne gaae til Revision og Beslutning over Statsregnskabet. Der kunde nu ved saadanne Udgifter, som følge af bestemte Love, vel ikke være Spørgsmaal om noget Ansvar for Regjeringen, og Regjeringen kunde altsaa berolige sig ved den Bemyndigelse, den havde i selve Loven; naar Sagen saaledes kom til Statsrevisionen og derfra til Rigsdagen, saa vilde det altid være tidligt nok at af-